

Afrika a lov krále zvířat

Snad budou na úvod čtenáře zajímat i obecnější souvislosti poplatkových lovů. Rád bych uvedl i několik skutečností, které charakterizují dnešní Afriku a podmínky k louvu, ale obecně závěry platí jistě nejen pro africký kontinent. Doufám, že to nebude znít příliš jako klišé, když napíšu, že lidstvo všeobecně bohužel využívá přírodní zdroje velmi bezohledně, agresivně, s jednoznačným momentem ziskovosti, bez jakékoliv úcty a pokory k přírodě.

Bohužel, nejinak je tomu i v mnoha afrických zemích v oblasti louvu zvěře. Stavy zvěře v Africe se díky populacní explozi místního obyvatelstva obecně snižují. Vlády afrických států si toho jsou většinou vědomy a snaží se na tuto situaci i pod vlivem mezinárodních ochranářských tlaků reagovat. Například v Keni byl vydán všeobecný zákaz louvu zvěře již v roce 1977, ovšem v praxi situace po několika desítkách let platnosti tohoto zákazu vypadá tak, že se díky pytláctví snižily stavy zvěře v této zemi o 70 %. Domorodé obyvatelstvo zabírá stále více a více půdy pro zemědělskou činnost, zvyšuje civilizační tlak na přírodu obecně, a tím se stále zhoršují životní podmínky a zmenšuje se životní prostor pro populace divoké africké zvěře.

Ukazuje se, že hlavním problémem je vlastnický vztah ke zvěři a ekonomický přínos pro místní obyvatelstvo. Pokud je zvěř ve státním vlastnictví, dochází ke střetu zájmu domorodců hospodařících na zemědělském půdě. A ti se stejně jako u nás snaží minimalizovat škody zvěři, ovšem tak, že redukují stavy zvěře nezákoným způsobem, navíc využívají samozřejmě zvěřinu pro svoji obživu.

Dalším problémem je lov zvěře, u které se cení některá část těla, například kožešina u šelem, rohy u nosorožce nebo kly u slona, kde je ekonomický přínos pro domorodce tak významný, že se vyplácí riziko spojené s pytláctvím. V Tanzanii jsem byl svědkem zásahu proti pytlákům na jejich základně. Ti však stačili včas zmizet, ale zás-

nový oddíl si počíhal na místě s velkou razancí a po zabavení všeho užitečného včetně úlovků, celý tábor nekompromisně vypálil. Přesto je v Africe velmi málo států, které jsou schopny potlačit opravdu účinně nelegální lov zvěře, a pak dochází i k drastickému snižování stavů zvěře. Pytláctví je nutné maximálně potlačovat, ale daleko účinnější je vytvořit takové společenské podmínky, kdy samo místní obyvatelstvo začne ve vlastním zájmu chránit populace divoké zvěře ve volné přírodě.

Takové společenské podmínky se legislativně podařilo vytvořit například v Namibii, kde v sedesátých letech minulého století bylo povoleno podmíněné soukromé vlastnictví zvěře, která se nacházela na farmách, a tím byly vytvořeny okolnosti, které způsobily, že oproti Keni se stavy zvěře v Namibii naopak zvedly o 80 %. Farmáři v Namibii dokonce na své farmy introdukují pro namibijské přírodní podmínky i nepůvodní druhy africké zvěře, které obohacují nabídku pro poplatkové lovce a poplatkové lovy dnes představují pro tu zemi obrovský ekonomický přínos.

Stejně tak existují i státy jako Kamerun nebo Středoafrická republika, kde se loví pouze trofejově zralé kusy samčího pohlaví, antilopy bongo nebo derby eland a vlastníci loveckých koncesí mají eminentní zájem udržovat pro poplatkové lovce dobré stavy této zvěře. Stejně tak například se rychle zvedly stavy endemické nyaly horské v Etiopii po zavedení možnosti poplatkového lovů, i když její stavy dávaly málo naděje na přežití druhu. A to proto, protože ekonomický přínos je pro domorodce významný a oni sami přestali pytláct a stali se dnes ochránci této zvěře.

Naopak v Africe existuje řada zemí, kam díky nestabilitě politických poměrů poplatkoví lovci prakticky přestali jezdit (např. Súdán, Čad, Kongo, Angola atd.), a to mělo za následek dramatický úbytek všech druhů zvěře, protože je domorodci

prakticky zlikvidovali. Bohužel, i v zemích s relativně stabilními politickými poměry, kde jsou mnoho desítek let zřízeny známé národní parky, dochází ke snižování stavů zvěře a na území národních parků můžete namísto divoké zvěře čím dálé tím častěji vidět krávy, ovce nebo kozy.

Běžná turistika je pro jednotlivé státy velmi náročná na výstavbu drahé infrastruktury a pokud je třeba i spojená s návštěvou národního parku není pro africké země dostatečně zisková, a proto motivující. Většina zisku z tzv. fototuristiky zůstává za hraničním turistickým organizacím, a tak prakticky jedinou nadějí, která skutečně funguje pro udržení stavů zvěře, se do budoucnosti jeví paradoxně poplatkový lov – lovecká turistika.

Zisky z lovecké turistiky zůstávají téměř bez zbytku v dané zemi a vlády jednotlivých států by si měly urychleně uvědomit, že lovecká turistika představuje trvale obnovitelný ekonomický zdroj příjmu a ekonomický přínos pro jednotlivé země a místní obyvatelstvo je tak významný, že se, doufejme všeobecně, stane i motivací pro skutečně účinnou ochranu divokých populací africké zvěře.

Pojďme ale už ke konkrétním loveckým zkusebnostem. Jako nelovící doprovod jsem měl možnost zúčastnit se louvu lva v JAR. Tato příležitost se nenaskytne každý den a doufám, že postřehy z tohoto louvu budou zajímat i čtenáře Myslivosti. Klient naší agentury projevil přání ulovit si k významnému životnímu jubileu lva. Je to samozřejmě výjimečný úlovek, který patří, jak je obecně známo, do tzv. velké pětky, do které se počítá ještě buvol kaferský, nosorožec, slon a levhart.

Lov lva je finančně náročný, ale cena za odstrel je porovnatelná se zlatým jelenem o vyšší bodové hodnotě, ale navíc se při tom podíváte na opačnou stranu zeměkoule a zažijete vskutku neobvyklé lovecké zážitky. Lva lze lovit v Africe ve více

zemích, ale má to svá úskalí. Pokud byste chtěli ulovit lva například v Tanzanii, musíte si zaplatit 21denní licenci, a to už skutečně není levná záležitost.

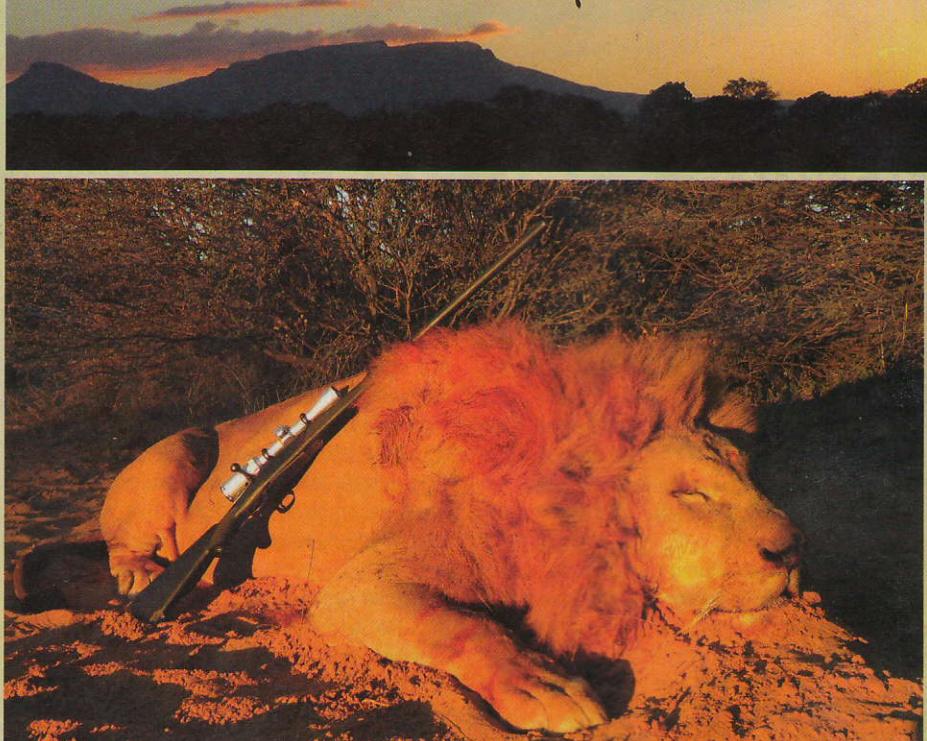
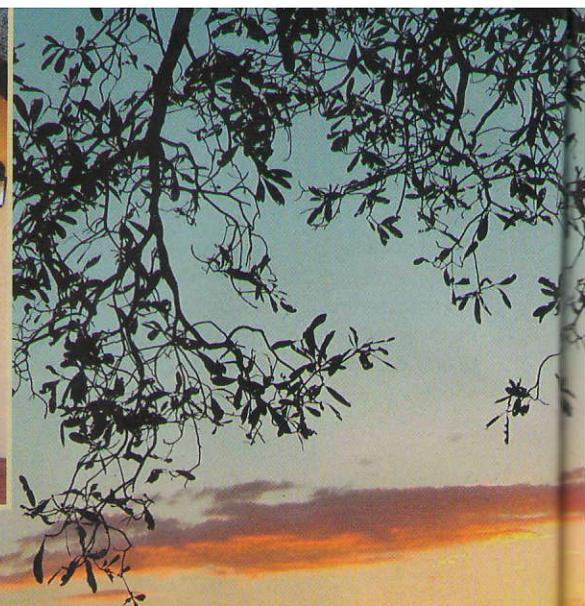
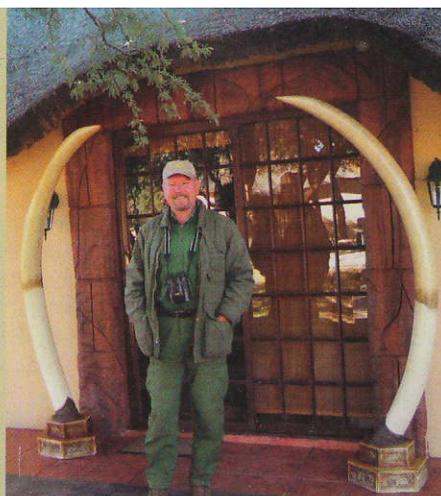
Lovit krále zvířat můžete různými způsoby – loví se většinou na újedi, ale při troše štěstí je možné se setkat se lvem i během dne při lovu jiné zvěře. Pokud chcete střelit lva ve volné přírodě, pak je to možné, ale pokud ulovíte hlavního lva od semecky, přijde ke semecké nový lev, a ten zabije všechna lvíčata, protože hlas přírody mu velí mít ve semecké své vlastní potomstvo, což je obrovský zásah do sociální struktury semecky. Proto doporučuji lovcům ulovit lva v Jihoafrické republice, kde se loví lev na farmách.

Lvi v JAR jsou jako trofej bezkonkurenční, protože hřívá, která se velmi cení, je svou mohutností a délkom neporovnatelná se hřívou lva uloveného ve volné přírodě, ten ji má totiž většinou prořídlou od toho, jak se prodírá křovinami, nebo popřípadě pocuchanou ze soubojů s ostatními lvy.

JAR je lidnatá země a mimo lovecké farmy a národní parky se se zvěří zřídka potkáte. Loví se na farmách o velkých rozlohách, a tak i hodnota loveckého zážitku se blíží lovům ve volné přírodě. Farmu, kde jsou lvi, poznáte okamžitě, protože hlavní oplocení je jištěno elektrickými dráty sahajícími do výše tří metrů a další, asi metrový, elektrický ohradník je zhruba metr od hlavního oplocení směrem dovnitř farmy, aby se lvi nemohli podhrabat, a protože jsou to člověku nebezpečná zvířata, tak každých 50 metrů jsou ještě na oplocení cedulky s nápisem: Nebezpečí – pozor lvi.

Na rozdíl od farem, kde nejsou lvi, tady musíte počkat u hlavní brány s několika zámky na příjezd farmáře a jeho doprovodu a ti vás odvezou do lodge, kde bydlí rodina farmáře, jeho pomocný personál a kde jsou ubytováni i lovci.

Je to obvykle skupina luxusně zařízených, stylových domků, která je i uvnitř farmy také obehnána vysokým plotem s elektrickým jištěním – taková ta „lvi, stisněná, nebezpečná atmosféra“ je cítit na každém kroku. Ubytujete se a po příchodu do hlavní budovy vám ihned nechá farmář podepsat prohlášení, kde svým podpisem

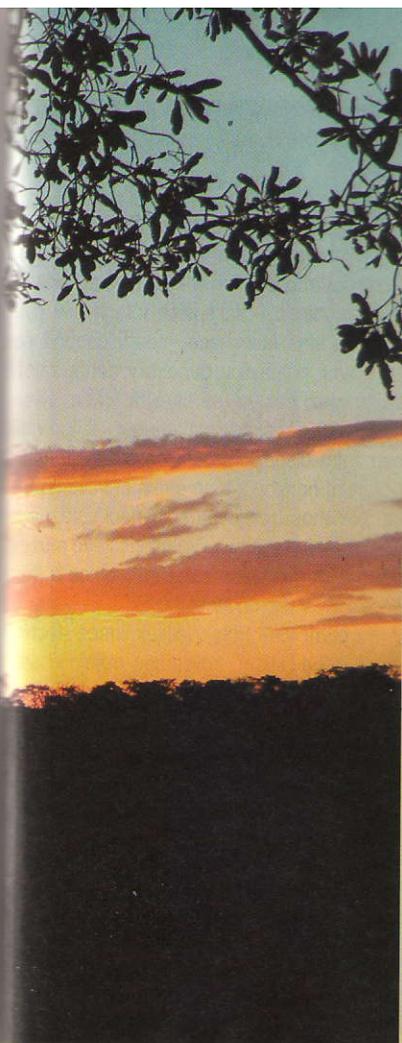
stvrzujete, že veškerá rizika spojená s lovem lva jsou vám známa a účastníte se lovů na vlastní nebezpečí.

Pak se probírají detaily lovů – hlavně jaká ráz se použije. Zbraň se obvykle půjčuje na místě, ale lev a šelmy obecně jsou na ránu poměrně měkké a i na lva postačí ráže 30-06 Springfield nebo 300 Win. Mag. Farmář vám také vysvětlí, kam lva zasáhnout tak, aby nebyly zbytečné problémy. Pokud se nepodaří lva správně střelit, pak mohou samozřejmě nastat komplikace – viděl jsem video-reportáz, kde postřelený lev běžel ze vzdálenosti asi 80 m na lovce, což mu trvá skutečně několik málo vteřin, a lovec stačil naštěstí znova vystřelit při posledním dosoku. Lev dopadl na zem tak, že lovec vytahoval svoji nohu zpod zhaslého lva. Samozřejmě, že při lovu takové šelmy, jako je lev, je nutné dbát nejvyšší opatrnosti a mít k dispozici tzv. „stavěcí zbraň“, to je většinou dvoják s kratšími hlavněmi v tropické ráži např. 416 Rigby, 458 Lott nebo 470 Nitro Express, které mají dostatek energie zastavit lva v prudkém pohybu, alespoň

na zlomek vteřiny, který může zachránit život.

Domluvili jsme se s farmářem, že začneme lovit lva druhý den ráno. Protože jsme lovili v zimním období a večer byl úplněk, byli jsme po ránu překvapeni, že i v Africe se musel nejdříve oškrabat led z čelního skla speciálního terénního auta, kde seděli stopaři během jízdy na předních blatnících, na nichž byly pro ně upevněny sedačky. Běžně v Africe stojí stopaři při jízdě autem za lovci sedícími na otevřené korbě auta. Pokud však sedí na předních blatnících, samozřejmě, že se čtou daleko lépe stopy na zemi a také reakce na eventuální útok šelmy je pro celou posádku auta lépe zvládnutelná.

Ale to už jsme vyrazili po písčité cestě, kde jsou stopy dobré čitelné. Na sedačkách byli usazeni dva mladí sebevědomí lví stopaři v perfektně ladících režných hnědých loveckých oblecích. Asi po čtvrt hodině jízdy autem jsme narazili na první čerstvější stopu lva. Byla otisklá hned vedle stopy auta – ohromila nás velikost otisku – stopa lva byla jen o málo menší než šíře stopy auta – jenom

mi blesklo hlavou, co to musí být za mohutné zvíře, což se posléze potvrdilo.

Stopaři radili pokračovat v hledání a v dalších několika minutách jsme narazili na skutečně čerstvé stopy lva – nemohl být daleko. Sedesli jsme z auta a šlo se šoulat. Jsou to opravdu trochu jiné pocity, než když u nás šouláte ráno na srnce. Tady si rychle uvědomíte, že nejen lovíte, ale můžete být i loven. Nezbývá vám nic jiného, než se spolehat na postřeh a zkušenosti stopařů a farmáře s lovem krále zvířat.

Vnořili jsme se do poměrně hustého krovina-tého porostu, kdy si musíte dávat pozor nejen na způsobený hluk, ale i rychle sledovat okolí, abyste o lvu věděli dříve než on o vás. Chování lva je vždy těžko vypočitatelné. I lev, král zvířat, se člověku raději vyhne, ale může se zachovat i úplně jinak. Náhle jeden ze stopařů luskly prsty, neklamné znamení, že lva zpozoroval – mohutný lev byl asi 80 m před námi pod hustým keřem. Jeho hříva žlutočerveně zářila v paprscích vycházejícího slunce, impozantní pohled. Pozorovali jsme ho pár minut, ale nebyl ve vhodné poloze ke střelbě, protože hrozilo nebezpečí, že by se při zásahu mohla poškodit i lebka, která je cennou trofejí.

A tak byl lovec nucen zkusit obejít lva a najít vhodnejší místo pro střelbu. To se po pár minutách podařilo. Po odmáčknutí lev značil dobrou ránu, ale i tak se dala ještě jedna rána jistoty. Čekali jsme, až vše ztichne a potom farmář, lovec a lovecký doprovod utvořili rojnici a krok za krokem opatrně postupovali s odjištěnými zbraněmi stavě-

cích ráží v rameni směrem k místu, kde ležel lev, připraveni při sebemenším pohybu lva okamžitě znova střílet. Posledních deset metrů šel ke lvovi, stále se zbraní v rameni připravenou k okamžitému použití, už jenom majitel farmy. Když strčil hlavní do lva a nic se nestalo, všichni jsme si oddechlí a již uvolněně jsme přicházeli ke lvu a gratulovali úspěšnému lovci k ulovení krále zvířat, ale jakého krále zvířat.

Lev ležící před námi měl jistě přes 300 kg – mohutné tělo, krásná zářící hříva, okrově se lesknoucí srst a hlavně neuvěřitelně mohutné přední běhy s obrovskými tlapami na předloktí, silnějšími než lovčovo stehno. Neskutečně mohutný kus.

Naložit takového lva na plošinu terénního auta byl i pro několik silných chlapů tvrdý oříšek, ale i to se po chvíli povedlo a už jsme vezli uloveného lva na místo, kde se mohl úlovek bez problémů zvěřnit. Zkušení stopaři naaranžovali lva k focení a pak už jen cvakali spouště fotoaparátů a uvolněné, usměvavé tváře všech zúčastněných dokreslovaly úspěšně zakončený lov krále zvířat v JAR.

Jako trofej se bere deka lva a lebka. Kromě těchto dvou atributů je obvykle lovci slavnostně předán i dráp z přední tlapy a tzv. floating bones – jako bumerang tvarované asi 8 cm dlouhé dvě kůstky, které jsou volně uloženy ve svalech hrudníku lva a ty se zasadí společně se lvím drápem na řetěz kolem krku, který trvale lovci připomíná neobvyklý lovecký zážitek.

Ing. Zdeněk BLACKÝ
majitel lovecké cestovní agentury Safarex –
www.lovvvere.cz

AHÁJENÍ PRODEJE

akce pro myslivost a outdoor od předních rakouských dodavatelů
a 4. března 2012 v Zistersdorfu

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ od 10 do 17 hodin

- mimořádné akční a zaváděcí nabídky
- výprodej skladového zboží
- výhodné slevy až -70 %
- nejširší výběr na ploše více než 350 m²
- parkoviště před prodejnou

** Platí na jeden kus z oddělení oděvů a obuvi.
Nelze využít na již zlevněné zboží!
Platí pouze pro nákupy 3. a 4. března 2012.

Mikulov - Drasenhofen
Valtice - Schrattenberg
Poštorná - Reinthal
Moravský Sáty - Ján - Hohenau

-20%**

POBOČKA ZISTERSDORF
Stadtgrabengasse 15
AT-2225 Zistersdorf

OTEVÍRACÍ DOBA

Pondělí - Pátek
08.00 - 12.00 hod.
14.00 - 18.00 hod.
Sobota
08.00 - 12.00 hod.

Kettner

Platí pouze po předložení poukázky 4. března 2012 v naší pobočce
v Zistersdorfu. Platí pouze do vyčerpání zásob! Max. 1 poukázka
na osobu. Běžná cena klobásy a piva 0,3l je € 3,50.
Akce platí i na nealkoholický nápoj místo piva!

UKÁZKA
a & Ix pivo